

- 127 HL KI 21822. Galánffy György pogári munkaviszonyával foglalkozó iratok. A B-listával kapcsolatos javaslatot 1947. június 25-én írta alá először a honvédség felügyelő altábornagya!
- 128 HL KI 21822. Galánffy György öeletírása.
- 129 Uo. HL KI 21822. - HM 2127/V8. sz. parancs, amelynek kelte 1958. február 2. Ezzel fosztották meg Galánffy György huszárszázadost rangfokozatától.
- 130 Bus János és Szabó Péter: Béke poraikra. Dokumentum. Emlékkönyv a II. világháborúban a keleti hadműveletek során elesett magyar katonákról és munkaszolgálatosokról. Budapest, 1999.
- 131 HL AKVI 1878/3313. - Figyelmet érdemlő tény, hogy Köllner Kornél Ludovika akadémiai tanulmányait az akkori honvédelmi minisztérium alapítványának elnyerésével végezte. Ez az ösztöndíj havi 50,-Ft-ot /Koronát/ jelentett. Ebből kellett a leendő tisztnek az élelmezést biztosítani /ezért étkeztek a legénységi konyháról, ahol lényegesen olcsóbb a napi "koszt"/, ebből kellett mosatniuk, ruházatukat tisztíttatni, kimenő ruházatukat, lábbelijüket, szálfegyverüket megvásárolni stb. Figyelmet érdemlő az is, hogy egy gyógyszerész-család rászorult az alapítványi ösztöndíjra, noha a családnak -eddig ismereteink szerint- csak két gyermeke volt! Az viszont tény, hogy a család egy "jó lovat tudott tisztí pályát választó fiúgyermekének biztosítani"!
- 132 Uo. 1. lapoldal.- Ha figyelembe vesszük, hogy az elemi népiskola 6 osztályos volt, de már a 4. osztályból be lehetett íratni a gyereket a gimnáziumba, s azt Köllner Kornél elvégezte 1890-91-ben, akkor beiratkozhatott a Ludovika Akadémiára 1891/92-es tanévre.
- 133 Uo. 6. lapoldal. - Harctéri tapasztalata Köllner Kornélnek még nem aligha lehetett. Ugy tűnik, hogy nagyanyja, s tőle tanulhatta azt a kevés franciát, amit beszélt. A "lóismeret" a következőket tartalmazta: az állat biológiája és fiziológiája, pszichológiai jellemzői /vérmérséklete, reakciói, viselkedésmódjának okai, ló és lovas viszonya, takarmányozása, gyakoribb betegségei, gyógyítása, ápolása stb. "Gyenge lovas" minősítés igen hátrányos is lehetett a huszárságnál, a "jó lovas" pedig jelentős az előmenetel tekintetében. Ezt Köllner Kornél huszártiszt előmenetelle klasszikus "formában" bizonyítja!
- 134 Uo. 7. lapoldal.
- 135 9 - 10. lapoldal.
- 136 Uo.
- 137 Magyar Királyi Honvédelmi Minisztérium a honvédség és csendőrség névkönyve az 1910. évre rendfokozati és beosztási kimutatással. Budapest, 1910. 316.
- 138 HL AKVI 1878/3313. sz. 14-15.
- 139 Uo. 15. Az ezred parancsnoka ekkor Bereviczényi Gyula ezredes volt.
- 140 Uo.
- 141 Uo.
- 142 Magyar Királyi Honvédelmi Minisztérium honvédségi és csendőrségi névkönyve az 1910. évre rendfokozati és beosztási kimutatással. Budapest, 1910. 317.
- 143 MKHM honvédségi és csendőrségi névkönyve az 1914. évre rendfokozati és beosztási kimutatással. Budapest, 1914.
- 144 BODÓ, 1998. - Vö a megfelelő részekkel!

- 145 Az emlékezés Katalin asszonnyal és Dobrovits Máriával történt beszélgetések során hangzott el. Különösen is elragadóan emlékezetes volt Katalin asszony emlékezése nagyanyjáról, mintha igen jól ismerte volna. Igen, ő őrizte Knezic Olga Augusztia Erzsébet "kisalakú" portréját - kincseként!
- 146 MKHM a honvédség és csendőrség névkönyve az 1915. évre rendfokozati és beosztási kimutatással. Budapest, 1915. 26.
- 147 Honvédelmi Közlöny, Budapest, 1929. 7. sz.
- 148 HL KI 259/710.
- 149 Uo.
- 150 Uo.
- 151 Uo.
- 152 Uo.
- 153 Uo.
- 154 Uo.
- 155 Uo.
- 156 HL AKVI 1890/2335. - Neve 1934-ig Stoklász, katonai adatlapján, szolgálati anyakönyvében Stoklassz. 1934-ben kérte a belügyminis-
nisztértől névmagyarosítását, aki a 66755eln. 12. sz. határozatával engedélyezte is a Szentkatolnay családnév használatát. -
/Szentkatolna, Szentkatolna-Dorna, ma: Cătălină a Román Köztársaságban, Erdélyben - Háromszékben./
- 157 Uo. - A további hivatkozások ugyanabból az iratcsomóból valók!
- 158 A m. kir. honvédség tisztjeinek és hasonlóállományúaknak 1944. évi rangsorolása. /A lezárás ideje 1944. február 1. A tábornokokra vonatkozólag 1944. július hó 1-e, az aznapon történt előléptetésektől figyelmen kívül hagyásával./ Budapest, 1944. 424. -
Utólagos és kiegészítő kutatómunka eredményeként lehetett megállapítani, hogy Hőnig Józsefet 1929-ben nem hadnaggyá, hanem főhadnaggyá avatták fel. Honvédségi Közlöny, 1929. 21. sz. - 1939. október 30-i hatállyal nevezték ki századossá. Honvédségi Közlöny, 1939. 11. sz. - Előléptetése 1. rangszámmal történt. És 1944. január 1-vel lett őrnagy lett.
- 159 HL AKVI 1879/2848. - Német-osztrák nyelven vezetett szolgálati anyakönyv. Érdeklődése, hogy a szépreményű hadapród-őrmeister nem beszélt anyanyelvét: az osztrák-németet, noha édesanyja erdélyi szász volt, gimnáziumi bizonyítványának egyikében e nyelvből bizony elégséges volt. E nyelvvél minvégig igen sokat hadakozott, kínlódott.
- 160 Ferenc Ferdinánd főherceget, aki a császársári és királyi trón várományosa volt, és feleségét 1914. június 28-án egy szerb diák: Gavrilo Princip lelőtte. Ez ürügy volt arra, hogy az Osztrák-Magyar Monarchia hadat üzenjen Szerbiának.
- 161 Pótlás a magyar királyi honvédség és csendőrség névkönyvéhez az 1915. évre. Budapest, 1915. 152.
- 162 Magyar királyi honvédtiszti és tisztviselői névkönyv. Rendfokozati és beosztási kimutatással. 1927-1928. Budapest, 1928. 35. 185.
- 163 Az okmány Henkey-Hőnig Vilmos leányának, Katalin asszonynak a birtokában van.
- 164 A magyar királyi honvédség tisztjeinek és hasonlóállományúaknak 1944. évi rangsorolása. /A lezárás ideje 1944. február 1-e. A tá-

- bornokokra vonatkozólag 1944. július hó 1-e, az aznapon történt előléptetések figyelmen kívül hagyásával/. Budapest, 1944. 424.
- 165 Ezeket az információkat a leszármazottak szolgáltatták. Elsősorban Katalin asszony, illetőleg rokona -Knezic Károly Lajos és Kapitány Katalin úkunokája: Dobrovits Mária.
- 166 Magyarország miniszterelnöke 1939. február 16-tól 1941. április 3-ig, amikor önkézevel vetett véget életének.
- 167 Bethlen Béla: Észak-Erdély kormánybiztosa voltam. /Sajtó alá, a bevezető tanulmányt és a jegyzeteket írta: Romsits Ignác. Budapest 1989. A továbbiakban: ROMSICS, 1989./ Bethlen Bélának feleségétől Kornis Klárától négy leánygyermek született: Éva 1920, Klára 1921, Ilona 1924 és Ágnes 1928.
- 168 Az okmány száma 240/gh. 940., kelte: Beszterce, 1940. november 9.
- 169 Romsics, 1989. 26. - Ez azonban nem jelentette azt, hogy a magyar honvédtisztek ne követtek volna el atrocitásokat. Erről Bethlen Béla is szó emlékiratában. Az atrocitások gyakorisága és súlyossága azonban messze elmeredt a Dél-Erdélyben, a román katonaság és a hivatalok által elkövetettektől. Ezért -Teleki Pál miniszterelnök követelésére- dr. Dunca Jenő volt prefektus, majd Hosszu Gyula észak-erdélyi román egyházi /keleti ortodox egyházi/ vezető Bukarestbe utazott, hogy ott interveniáljon a Dél-Erdélyben maradt magyar lakosság érdekében. Küldetése után az ortodox püspök Budapestre utazott és tájékoztatta Teleki Pál miniszterelnököt küldetésének sikertelenségéről.
- 170 Romsics, 1989. 28-29. - Csak az emlékirat szerint igaz ez az állítás. Valószínűtlennek látszik, hogy Bethlen Béla Beszterce-Naszód vármegye főispánja és Henkey-Fülig Vilmos Lajos ugyanezen vármegye katonai közigazgatásának tábornoki rangú parancsnoka november közepén találkozott volna, és éppen Kolozsvárott. Ez Ezt megelőzően -Bethlen Béla emlékiratában szereplő- honvédtiszti atrocitások /a román lakosság, elsősorban román nemzetiségű, korábban a közigazgatásban működő román jogászok ellen irányuló ügyek/ kapcsán hivatalból is találkozniuk kellett!
- 171 Uo. 30-31.
- 172 E tény a szerzőnek is végtelen örömet okozott, hiszen régóta szorgalmazza, hogy Eger várában legyen Knezic-gyűjtemény. Azért Egerben, mert a Knezic család és leszármazottainak zöme ebben a városban született és itt is nyugszik
- 173 BODÓ, 1998. - Továbbá: Adatok Knezic Károly és leszármazottainak történetéhez. Dobó István Vármúzeum Évkönyve. AGRIA XXXV. 285-310. 1999.
- 174 Ai imakönyvben beírt 8jszülöttek mind Egerben jöttek a világra.
- 175 HL AKVI 1863/25076.
- 176 Uo. - A utolsó hátoldali lapon látható bejegyzés kék színessel aláhúzott.
- 177 HL AKVI 1970/34581. - Minden idézet ebből az iratcsomóból való!
- 178 Heves Megyei Hírlap, 1998. június 9.
- 179 Egri Újság, 1941. november 3.
- 180 Eger Városi Bíróság 55 540/1942. sz. végzése Gróber Iván Sándor Jenő 1943. január 4-i eltűntéről, feltételezett hősi haláláról a keleti fronton.

- 181 A szerző édesanyjától halotta, tanulta meg ezt az első világháborúban született "katonadalt", amit mindannyiszor "oly" szívhezszó énekelt munkájának végzése közben a második világháború éveiben. Családjából sokakat parancsoltak ki a keleti frontra, akik sokat szenvedtek, sebesülten is jöttek haza, voltak, akik nem értek el hazáig - mindmáig. Talán "őértük énekelt"!
- 182 HL AKVI 1893/11. - Asztalossy Lajos eredeti szolgálati anyakönyve elveszett; A második világháború után keletkezett a jelenlegi
- 183 Minden idézet a HL AKVI 1893/11- sz. iratcsomóból való!
- 184 HL AKVI 1890/342.
- 185 Bitskey Aladár életének adatait részben fiától; dr. Bitskey Istvántól kapta a szerző, részben honvédségi forrásokból gyűjtötte, részben pedig a Révay Új Lexikonból emelte ki.
- 186 HL AKVI 1878/31682.
- 187 Magyar Királyi Ministerium a honvédség és csendőrség névkönyve az 1900. évre rendfokozati és beosztási kimutatással. Budapest, 1900. 123, 137. - Bécsújhelyen csapattiszteket képeztek, az ezredeknél pedig egyéves önkénteseket tartalékos tsisztté képeztek
- 188 HL AKVI 1878/31682.
- 189 Otta Nándor törzstisztnak az első világháború agóniája keltette s az azt követő forradalmi időszak okozta dilemmáit Dobrovits Mária mondta el a szerzőnek 2000 nyárelőn. Ő még édesanyjától /Dobrovits Lászlóné Otta Ilonától/, illetőleg nagyanyjától Gróber Ilonától hallotta, mert nagyapját haláláig foglalkoztatta ez a probélakör!
- 190 KATONA I. 209.
- 191 Uo. 262.

Irodalom

Levéltári okmányok értékével vetekedő könyvek

- Militar Schematismus der Österreichischen Kaiserthoms.
1815 Wien.
- Militar Schematismus der Österreichischen Kaiserthoms.
1818 Wien.
- Militar Schematismus der Österreichischen Kaiserthoms.
1819 Wien.
- Kaiserlich-Königlich Militar Schematismus.
1881 Wien.
- Kaiserlich-Königlich Militar Schematismus.
1883. Wien.
- Kaiserlich-Königlich Militar Schematismus.
1895 Wien.
- Magyar Királyi Honvédelmi Ministerium honvédség és csendőrség névköny-
ve az 1896. évre.
1896 Budapest.
- Magyar Királyi Honvédelmi Ministerium honvédség és csendőrség névköny-
ve az 1900. évre.
1900. Budapest.
- Magyar Királyi Honvédelmi Ministerium honvédség és csendőrség névköny-
ve az 1910. évre.
1910. Budapest.
- Magyar Királyi Honvédelmi Ministerium honvédség és csendőrség névköny-
ve az 1914. évre.
1914 Budapest.
- Magyar Királyi Honvédelmi Ministerium honvédség és csendőrség névköny-
ve az 1915. évre.
1915 Budapest.
- Magyar Királyi Honvédelmi Minisztérium honvédség és csendőrség névköny-
ve az 1917. évre.
1917 Budapest.
- Magyar Királyi honvédtiszti és tisztviselői névkönyv. Rendfokozati és
beosztási kimutatással. 1927-1928.
1928 Budapest.
- A magyar királyi honvédség és csendőrség névkönyve.
1928 Budapest.
- A m. kir. honvédség tisztjeinek és hasonlóállományúaknak 1944. évi
rangsorolása. /A lezárás ideje 1944. február 1-e. A tábornokokra vo-
natkozólag 1944. július hó 1-e, az aznapon történt előléptetések fi-
gyelmen kívül hagyásával/.
1944 Budapest.

Könyvek

/szaktudományi feldolgozások/

- ~~Magyarország története 1790-1848.~~
- Magyarország története 1848-1918.
- Magyarország története IV. 1849-1890.
1978 Budapest.
- Magyarország története V. 1890-1918.
1979 Budapest.
- Magyarország hadtörténete 1.
1984 Budapest.
- Magyarország hadtörténete 2.
1995 Budapest.

- Asbóth Hajos emlékiratai az 1848/49. évi magyarországi hadjáratból.
1862 Pest.
- Barcy Zoltán-Somogyi Győző: A szabadságharc hadserege 1848/49. katonai szervezete, egyenruhái és fegyverzete.
1986 Budapest.
- Berkó István: A feldunai hadtest visszavonulásának és az 1849. évi tavaszi hadjáratnak története.
1925 Budapest.
- Bona Gábor: Tábornokok és törzstisztek a szabadságharcban 1848-49.
1983 Budapest.
Kossuth Lajos kapitányai.
1988 Budapest.
- Breit József /bánlaky/: Magyarország 1848-1849. évi függetlenségi harcának katonai története I-III.
1929-1930 Budapest.
- Görgey Artúr: Életem és működésem Magyarországon az 1848. és 1849. években. I-II.
1911 Budapest.
- Horváth Mihály: Magyarország függetlenségi harcának története 1848 és 1849. I-III.
1871-1872 Budapest.
- Olchnáry Ödön: A magyar függetlenségi harc 1848-49-ben a Délvidéken.
1901 Budapest.
- Pap Dénes: Okmánytár a Magyarország függetlenségi harcának történetéhez 1848-1849. I-II.
1868-69 Budapest
- Szeremlei Samu: Magyarország krónikája az 1848 és 1849. évi forradalom idejéről.
1867 Pest.
- A császári és királyi 34. gyalogezred története 1713-1918.
1918 Budapest.
- Az aradi vértanúk I-II. /Összegyűjtötte, a szöveget gondozta, a bevezető tanulmányt és a jegyzeteket írta Tona Tamás./
1979 Budapest.
- Bartha Albert: Az aradi 13 vértanú és kivégzésének hitalas története a volt bécsi levéltár eddig hozzáférhetetlen okmányai alapján.
1930 Budapest.
- Batthyány és az aradi 13., 1849. október 6. /Összeállította: Temesváry Ferenc./
é. n. Budapest.
- Beniczky Lajos bányavidéki kormánybiztos és honvéd ezredes visszaemlékezései és jelentései az 1848-49-iki szabadságharcról és a tót mozgalomról. /Sajtó alá rendezte: Steier Lajos./
1924 Budapest.
- Breznay Imre-Karczos Béla: Egri Képeskönyv.
1937 Eger.
- Kacziány Géza: Magyar vértanúk könyve.
1906 Budapest.
- Mészáros Károly: Kossuth levelezése a magyar szabadságharc hadvezéreivel 1848-49-ben.
1867 Ungvár.
- Nagy Miklós /összeállította/: Az aradi vértanúk emlékezete. /megjelent a Képes Folyóirat 1890. évi 20. füzetének különkiadásában./
é. n. Budapest.
- Pintér Lajos: Az aradi tizenhárom vértanú.
1973 Budapest.
- Potemkin Ödön: 1849-iki magyar hadsereg feloszlatásának okai az aradi és temesvári táborozással.
1869 Pest.

Varga Ottó:/szerk./: Az aradi vértanúk albuma.
1893 Budapest.

Tanulmányo, megemlékező irások napilapokban

Bóvik Gusztáv: Knezich Károly.

Egrai Újság, 1923. október 6.

Bodó László: Adatok Knezich Károly családjának és leszármazottainak történetéhez. AGRIA XXXV.

1999 Eger.

Adatok Knezich Károly családjának és leszármazottainak történetéhez. AGRIA XXXVI.

2000. Eger.

ténetéhez Adatok Knezich Károly családjának és leszármazottainak történetéhez.

2001 Eger.

Bona Gábor: Az 1848-49-es honvédség Heves megyei származású tisztjei /AGRIA XXI-XXII./

1995-1996 Eger

Breznay Imre: Knezich Károly. Egeri Népújság, 1922 227-228. sz.

1922 Eger.

Bitskey István: Knezich Károly szemüvege. Új Hevesi Napló VIII. évfolyam 1848-as különszáma.

1998 Eger.

Kapor Elemér: A tábornok, aki nem írt levelet. Heves Megyei Népújság, 1974. október 4.

1974 Eger.

Lékay Lajos: Knezich Károly. Hevesmegyei Kalendárium az 1848. jubileumi évre.

1947 Eger.

1849 után

Herendi József: A Jászkun-kerületek a függetlenségi harc alatt 1848-és 1849-ben.

1901 Czegléd. /Igen szemléletes "Az önkényuralom" c. fejezet!/
Szabad György: Forradalom és kiegészítés válaszfűtjén. /1860-61./

1967 Budapest.

Berkó István: A magyar királyi honvédség története.

1928 Budapest.

Balázs József: vasban és vérben.

1960 Budapest

Arz Artúr: 1914-1918. A központi monarchiák és összeomlása.

1942 Budapest.

Allmayer, J. Ch.-Beck: Die K.u.K. 1848-1914.

1974 München.

Galántai József: Magyarország az első világháborúban. 1914-1918.

1974 Budapest.

Margutti, Albert Freiherr von: Kaiser Franz Joseph.

1924 Wien-Leipzig.

Ránki György: Emlékiratok és a valóság Magyarország második világháborús szerepéről.

1964 Budapest.

Szabó László: Doberdo, Isonzo, Tirol.

1977 Budapest.

A világháború 1914.1918. 1-10. k. Szerk.: Az m. kir. Hadtörténelmi Levéltár.

1928-1942 Budapest.

Böhm Vilmos: Két forradalom tüzeiben.

1946 Budapest.

- Rubint Dezső: Az összeomlás.
1918 Budapest.
- Breit József: A magyarországi 1918-1919. évi forradalmi mozgalmak és a vörös háború története.
1925 Budapest.
- Bús Fekete László: Katonaforradalmárok.
1918 Budapest.
- Julier Ferenc: Ellenforradalmi lélekkel a Vörös Hadsereg élén. Magyar-
ság.
1927 Budapest.
- Károlyi Mihályné: Együtt a forradalomban.
1967 Budapest.
- Károlyi Mihály: Hit illúziók nélkül.
1977 Budapest.
- Révész Mihály: A győzelmes magyar forradalom.
1918 Budapest.
- Ormos Mária: Padovától Trianonig.
1983 Budapest.
- Dombrády Lóránd: A magyar ipar és a hadfelszerelés 1938-1944.
1981 Budapest.
- Farkas Ferenc, kisbarnaki: A Tatárhágó visszanéz.
1955 Buenos Aires.
- Gosztony, Peter: Endkampf an der Donau 1944-1945.
1970 Wien.
- Hennyei Gusztáv: Magyar erőfeszítések a második világháború befejezé-
sére.
1965 Köln.
- Lakatos Géza: Ahogyan én láttam.
1981 München.
- Ránki György: Magyarország belépése a második világháborúba. Hadtörté-
neti Közlemények, 1959. 2. sz.
1959 Budapest.
- Kisbarnaki Farkas Ferenc altbgy.:
Dombrády Lóránd: A magyar gazdaság és a hadfelszerelés.
1981 Budapest.
- Veressajos /szerk./: Magyarország honvédelme a II. világháború előtt
és alatt /1920-1945/.
1973 München.
- Tóth Sándor: A Horthy hadsereg gyorshadteste a Szovjetunió elleni rab-
lőháborúban. Hadtörténelmi Közlemények, 1962. 2. sz.
1962 Budapest.

Társ- és segédtudományi feldolgozások

- Perger János: Kiss-Apponyi Bartakovics Béla egri érsek.
1965 Eger.
- Baradlay János: A magyar gyógyszerlészlet története.
1930 Budapest.
- Borovszky Samu /szerk./: Heves vármegye.
1909 Budapest.
- Csiffáry Gergely: Manufaktúrák és céhen kívüli ipar Heves megyében.
1996 Eger.
- Koshhowitz Gyula: A Ludovika Akadémia névjegyzéke 1887-1901.
1917 Budapest.
- Ladányi Miksa /főszerk./: Heves vármegyei adattár.
1936 Eger.
- Sugár István: Adatok az egri vörös bor történetéhez. A bikavér kialaku-
lása. Az Egri Múzeum Évkönyve. XIV. Eger.
1976 Eger.

Bethlen Béla: Észak-Erdély kormánybiztosa voltam. /Sajtó alá rendezte, a bevezető tanulmányt és a jegyzeteket írta: Romsucs Ignác./
1989 Budapest.

Fegyvert s bátor szívet. /Válogatta, szerkesztette, jegyzetekkel és szövegmagyarázatokkal ellátta: Tabák András./
1984 Budapest.

Bodó László: A Nagykunság és Kunhegyes részvétele az 1848-1849-es forradalom- és szabadságharcban. 1998 Bu
1998 Budapest.